Leto XIV. Zvezek 8. Avgust 1917.

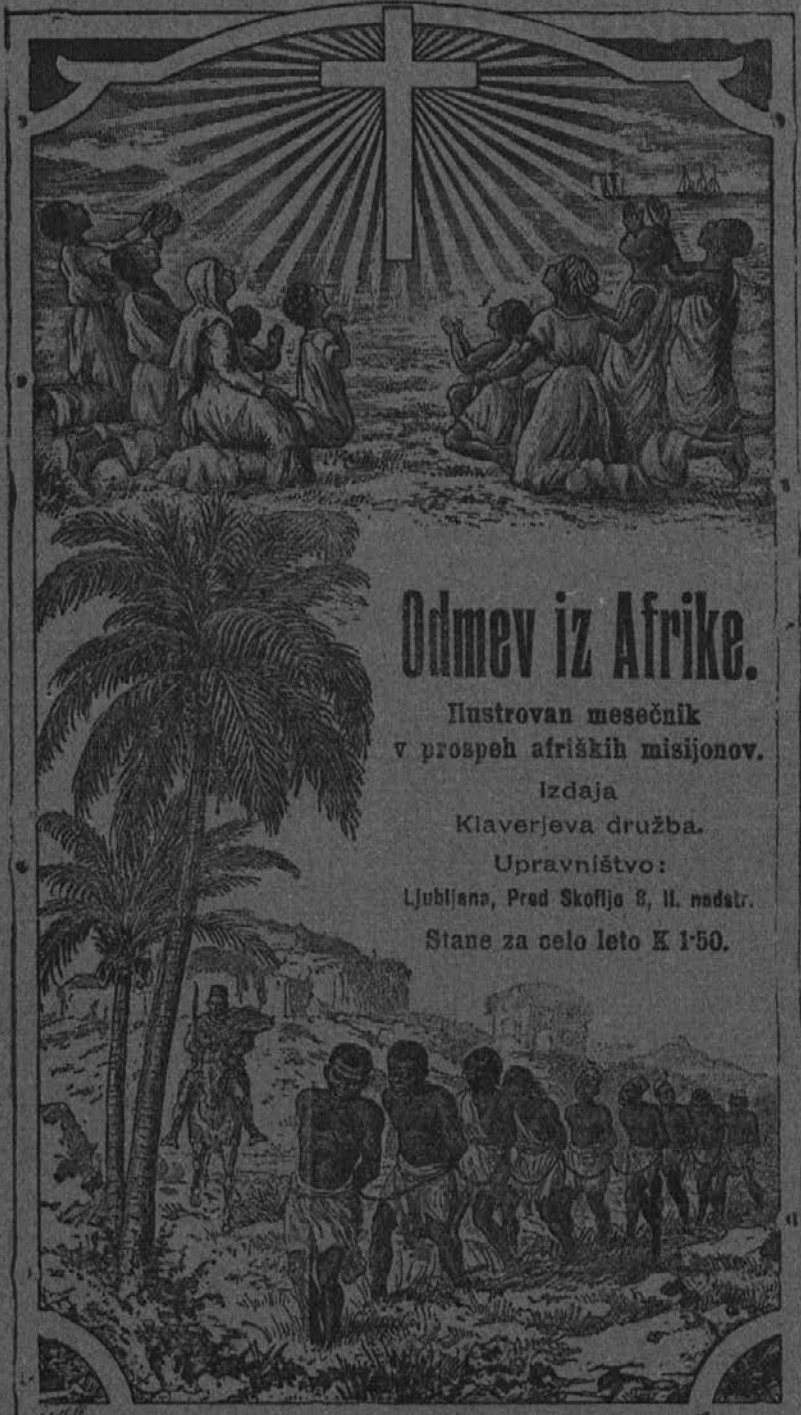

Odmev iz Afrike.

Ilustrovan mesečnik
v prospeh afriških misijonov.

Izdaja
Klaverjeva družba.
Upravništvo:
Ljubljana, Pred Skofijo 8, II. nadstr.
Stane za celo leto K 1·50.

Odmev iz Afrike, ilustrovan mesečnik v prospeh afriških misijonov in v oproščenje zamorskih sužnjev. Izdaja ga Družba sv. Petra Klaverja. Tiska se v slovenskem, poljskem, češkem, nemškem, ogrskem, francoskem, angleškem in laškem jeziku. Blagoslovljen po papežih Piju X. in Benediktu XV. Stane za celo leto **K 1·50.** Naroča se pod naslovom: Podružnica Družbe sv. Petra Klaverja, **Ljubljana,** Pred škofijo 8, II. nadstropje; Trst, via Sanità 14.

Ljubljanski naročniki lahko dobivajo list v zakristiji cerkve presv. Srca Jezusovega, kjer se sprejemajo tudi novi naročniki.

Darovi se lahko pošiljajo tudi naravnost glavni voditeljici Klaverjeve družbe, gospej grofici M. Tereziji Ledóchowski, začasno **Salzburg,** Dreifaltigkeitsgasse 12.

Vsebina številke meseca avgusta:

Presladko Srce Marijino. — Pismo kardinala Serafini. — Afrikanski mučenci. — Misijonski dopisi: Pismo škofa de Saune, apost. vikarja v Tananarivi. — Poročilo apost. vikarja škofa Guillemé. — Pismo o. Beduschi. — O delovanju misijonarjev. — Pisma misijonarjev, došla od 25. februarja do 25. marca 1917. — Pismo o. Häfliger. — Zapiski Družbe sv. Petra Klaverja. — Listek: Spoved pri rodu Kikuycev. (Poročilo o. Rault.) — Popolni odpustek. — Sliki: Škof Saune, z o. Delour, rektor semeniščа, in o. Capedevielle, spiritual s semeniščniki. — Kikuyci razkosavajo žrtvovano kozo.

Moje misijonsko delovanje meseca avgusta.

Avgust. Posvečen najčistejšemu Srcu Marijinemu. Vsa svoja dela hočem ta mesec opravljati iz ljubezni do Marije. Tudi bom vsak dan prosil svojo nebeško mamico, naj misijonarjem privede vse uboge zapuščene zamorčke.

Zamorski otrok. Ilustrovani mesečnik za mladino. Izhaja v slovenskem, nemškem, poljskem, češkem, madžarskem, laškem, francoskem in angleškem jeziku. Cena s poštnino vred 1 K. — Vezan v lepo vezavo 1·40 K, posamezni zvezki 10 vin. — Naroča se pod naslovom: Podružnica Družbe sv. Petra Klaverja, LJUBLJANA, Pred Škofijo 8, II. nadstropje; Trst, via Sanità 14. Ljubljanski naročniki dobivajo list v zakristiji cerkve presv. Srca Jezusovega, kjer se sprejemajo tudi novi naročniki.

Kdo je vrednejši naš srednik pri najsv. Srcu Jezusovem kot Ti, o Marija! Ti boš govorila za nas, o Gospodovalka; kajti vse dosežeš, česar prosiš.

(Sv. Bernard.)

Presladko Srce Marijino, bodi moja rešitev! (300 dni odpustka.)

Sv. kongregacija de Propaganda fide.

Zap. štev. 609/1917.

Rim, 20. aprila 1917.

Velespoštovana gospa grofica!

Srčno se Vam zahvaljujem za »Odmev iz Afrike«, kakor tudi za Vaše pismo z dne 1. marca, iz katerega z veseljem spoznam, da je zbirka za afrikanske misijone ob prazniku sv. Treh Kraljev kljub težkim časom in splošni stiski celo bolje uspela kakor prejšnja leta. Omenjeni Vaš nov način razširjanja misijonske misli mi jako ugaja ter se veselim z Vami, ki s toliko nesebično požrtvovalnostjo delujete za tako sveto in plemenito stvar.

Zagotavljaje Vas svoje molitve, blagoslavlja Vas in vse Vaše sotrudnike iz celega srca

Vašemu blagorodju vdani
D. Card. Serafini m. p.,
prefekt.

C. Laurenti,
tajnik.

N. v. gospa grofica
Marija Terezija Ledóchowska,
vrhovna voditeljica
Družbe sv. Petra Klaverja.

Afrikanski mučenci.

Mučeništvo o. Abrahama Jurija, S. J., na otoku Massauah, ob obrežju Rdečega morja.

(4. maja 1595.)

Rojen je bil Abraham Jurij v mestu Alepu v Siriji. Vzgojen v maronitskem kolegiju v Rimu vstopi 19 letni mladenič v družbo Jezusovo. Komaj je bil posvečen v mašnika, ga je o. Klavdij Aquaviva radi njegove izredne vneme, poznanja jutrovskih šeg in jezikov določil za misijone v Aziji.

Slovel je že takrat kot mož molitve in zatajevanja, hrepeneč iz ljubezni do Jezusa trpeti in preliti zadnjo kapljico krvi. Mudeč se na Portugalskem, se poda nekoč na božjo pot k čudodelni sv. hostiji. In tam se mu prikaže božji Zveličar ter mu v plačilo za njegovo junaško zvestobo obljubi mučeniški venec.

Poln svetega navdušenja se vkrca v Lizaboni na ladjo. Dospevši na določeno mesto v misijonih Malabar in Veliki Mogol, naleti o. Abraham Jurij, po izpovedi njegovih vrstnikov, na obilne težke poskušnje in pomanjkanje, po katerih je tako hrepenelo njegovo ljubeče srce. Da, to trpljenje mu je nudilo toliko sladke sreče, da je v svojih pogovorih in spisih neprestano ponavljal: »O da bi vendar vsi spoznali neprecenljivo vrednost pomanjkanja!«

V nadi, da se njemu, ker je rojen jutrovec z izrazito jutrovskim obrazom, gotoveje posreči premagati zapreke, ki so že 40 let vsem evropskim misijonarjem branile dostop na obrežje Rdečega morja, izvolijo predstojniki Abrahama Jurija za to težavno podjetje. Že je bil naš misijonar, preoblečen v Armenca, l. 1895. na tem, da srečno dospe na mali otok Massauah in bilo je upati, da se načrt

posreči. Toda v trenutku, ko je hotel stopiti na ladjo, vzbudi neprevidnost mladega Abesinca, ki mu je bil prideljen za vodnika, nezaupnost navzočih mohamedancev. Peljejo ga pred kraljevega namestnika in nemoteno bi smel nadaljevati svoje potovanje pod pogojem, da pred odhodom glasno zakliče prerokovo ime.

Samoumevno naš junak nemudoma prizna svojo vero, odgovarjajoč na vsa vprašanja s spoznanjem presvetega imena Jezusovega, nakar ga obsodijo na smrt. Velikodušno se izroči rablju, ki mu z mečem zada smrtni udarec.

Pozneje so ti okrutneži sami pričali, kako je ljubi Bog poveličal svojega zvestega služabnika. Pripovedovali so, da je nad dragocenimi ostanki sv. mučenca skozi štirideset noči plavala bleščeča krona.

O. Abraham Jurij je bil, ko je dosegel venec mučeništva, star 32 let.

Dva angleška Trinitarca, oo. Patricij in Viljem,

zaradi sv. vere 21. julija 1262 živa sežgana.

Odkupivši 590 sužnjev, ki so odpotovali s č. o. Janezom, sta oba misijonarja ostala v Maroku, da utrdita ondotne kristjane v sv. veri. Ker sta spreobrnila tudi veliko število mohamedancev, ju sovražniki sv. vere naposled ujamejo in vržejo v ječo, kjer ju puste 14 dni brez vsake hrane. Toda Bog ju je na čudežen način po angelu ohranil pri življenju, dokler nista oba umrla mučeniške smrti.

Misijonski dopisi.

Ustanovitev prvega duhovskega semenišča v Tananariva (Madagaskar).

Škof de Saune, apostolski vikar v Tananariva, poroča 23. oktobra 1916 Klaverjevi družbi sledeče:

Na praznik sv. Terezije, 15. oktobra tekočega leta, se je v kolegiju sv. Mihaela v Tananariva vršila ganljiva slovesnost. Na pogostokrat izraženo željo večjega števila učencev tega zavoda, posvetiti se duhovskemu stanu, smo se končno

Škof Saune, apostolski vikar v Tananarivi, z o. Delour, rektor semeniščа, in o. Capedevielle, spiritual s semeniščniki.

odločili, z božjo pomočjo ustanoviti duhovsko semenišče za domačine.

Isto šteje sedaj 18 gojencev v dveh oddelkih. Prvi so latinske nauke že dovršili in se bodo sedaj posvetili modroslovju; drugi pa se morajo učiti še cerkvenega jezika. In tako delimo svoje dijake v velike semeniščane, ki se uče modroslovja, in male semeniščane, kateri se pečajo s klasičnimi študijami.

Določili smo torej dan 15. oktobra, ko naj prejmejo naši veliki semeniščani duhovsko obleko. Ta dan ostane pač neizbrisen v zgodovini našega misijona, kajti nikdar se na Madagaskarju ni vršila enaka slovesnost. Bil je to dan duhovne in obenem tudi oficielne ustanovitve našega semenišča. Srečnih izvoljencev je bilo osem. Preoblečenje se je vršilo po istih obredih, kakor so običajni v mnogih verskih redovih. Mladeniči so prišli v cerkev v svoji navadni obleki, noseč v rokah talar in rohet, ki sta se imela blagosloviti. Po običajnem klicanju Sv. Duha se je blagoslovila duhovska obleka. Nato so mladeniči odšli, da se preoblečejo. Globoka ganjenost se je polastila duhovnikov in ljudstva, ko so se vrnili v obleki služabnikov sv. Cerkve.

Nad poklicem teh naših otrok pač nimamo vzroka dvomiti. Ljubi Bog si je izbral res duhovno nadarjena in odkrita srca. Zato smemo opravičeno upati, da bo Vsemogočni zapričeto delo dokončal ter pripeljal svoje izvoljence do zaželjenega cilja in nam v nekaj letih daroval število dobrih malgaških duhovnikov. Kolika pomoč bo to našim misijonom, kjer vočigled velike naloge vedno primanjkuje duhovnikov! In ali ne smemo tudi upati, da postane Madagaskar nekoč krščanska dežela, ki bo sama skrbela za svoj duhovski naraščaj?

V spomin srečnega dne 15. oktobra so imeli semeniščani ves ta dan počitnice. Nato se je 17. oktobra pričelo resno z delom za vsestransko izobrazbo bodočih duhovnikov.

Naši semeniščani bivajo v zavodu ločeni od drugih učencev, kjer je njihov dnevni red podoben novicijatu kakega samostana.

Ob koncu preč. g. škof priporoča novo napravo molitvi in naklonjenosti Klaverjeve družbe. »Kajti to je naprava velike važnosti, odločena od Boga«, se glasi ob koncu pisma. Vsak torej, ki sodeluje za vzgojo dobrih duhovnikov-domačinov, vrši izredno delo ljubezni in usmiljenja.

Apostolski vikarijat Nyassa.

V kratkih, toda značilnih potezah opisuje apostolski vikar, škof Guillemé, trpljenje svojega 33 letnega apostolskega delovanja v misijonskih deželah.

Mua, 9. septembra 1916.

Čislana gospa grofica!

Blagovolite sprejeti mojo najiskrenejšo zahvalo za Vašo velikodušno pomoč, obenem z zagotovilom, da naša krščanska občina dan za dnem moli za Vaš blagor, posebno pa še danes, na praznik patrona Vaše toliko zaslužne družbe. — Vam se imamo zahvaliti, da nam je bilo mogoče pomagati našim katehistom pri nabavi potrebne obleke in pri plačilu običajnega davka.

Na njih prošnjo Vam tudi poročam, da so danes na Vaš namen ljubemu Bogu darovali sv. obhajilo.

V teku svojega 33 letnega bivanja v osrednji Afriki sem se neštetokrat s svojimi sobrati vred nahajal v zelo težavnem položaju. Bil sem večkrat priča strahot suženjstva, iz katerega sem z milodari blagih dobrotnikov rešil 1200 otrok, ki so sedaj vrli krščanski možje in žene. Trikrat sem v onemogli žalosti gledal divje čete človeških lovcev, kako so napadli ter v sužnost odvedli mirne prebivalce sosednjih pokrajin. Dvakrat so ti trgovci sužnjev napadli našo misijonsko postajo, hoteč se polastiti odkupljenih otrok, da jih zopet prodajo na javnih sejmih.

In radi teh roparskih pohodov dve leti odrezan od sveta, sem bil z drugimi vred prisiljen, živeti po načinu naših zamorcev. Pletel sem si sandale, iz pločevinastih posod prenarejal čveterooglato namizno posodo, katere nam je pričelo že primanjkovati itd. Namesto železnega lonca za kuhanje divjačine, katero smo si morali sami loviti, je služila prstena posoda zamorskega izdelka. Da se ubranim divjih zveri, sem nekoč prenočil na drevesu, dvakrat se mi je ob obrežju Tanganjika prevrnil čoln, — toda nikdar se še nisem nahajal v tako mučnih razmerah kot sedaj. Bil sem takrat pač še poln mladeniškega ognja in v poštev je prišla tedaj le moja oseba. Zlasti pa takrat nisem, kakor sedaj, nosil odgovornosti precejšnje krščanske občine, katera je nastala in rastla pred mojimi očmi in katere razvoj je sedaj radi posledic te strašne vojske tako ogrožen. Toda če pomislim, da poleg obširnega polja delavnosti krščanske ljubezni v domovini Vaša družba vendar še najde blagodušnih src, katera so pripravljena,

pomagati tudi zunanjim misijonom, smem biti prepričan, da ljubi Bog ne bo dopustil propasti naprave, katera se je k njegovi časti ustanovila v deželi, kjer še pred deset leti ni bilo nobenega kristjana.

Apostolska prefektura Bahr-el-Ghazal (Sudan).

O. Beduschi, družbe sinov najsv. Srca Jezusovega, piše dne 7. decembra 1916 iz Gondokoro naši vrhovni voditeljici:

Sveta pokorščina me je za nekaj časa privedla v Gondokoro, da med rodom Bari delujočim misijonarjem nekoliko pomagam v dušnem pastirstvu. Po trudapolnem 21 dnevnem potovanju deloma z vozom, deloma na kolesu, sem zdrav in čil dospel na svoj cilj. Toda žalosten prizor, ki se mi je nudil tukaj! Našel sem oba preč. misijonarja bivajoč v napol razpadlih, temnih kočah, oblečena v cunje in v strganem obuvalu, skratka, v nepopisnem uboštvu in bedi. Duhovnika sta si tudi sama kuhala, prala, krpala svoje skromno perilo itd. Srce se mi je krčilo ob tem pogledu in komaj sem se ubranil solz.

Tudi cerkvica je skrajno revna; primanjkuje ji kratkomalo vsega. V dolgosti meri komaj šest, v širokosti le tri in pol metre. — S polnim zaupanjem se obračam do Vas, gospa grofica, prepričan, da moja prošnja ne bo zastonj. Neizmerno bi Vam bil hvaležen, ko bi nam, kakor je le Vam lastno in ste že večkrat storili, poslali izdatno vsoto v Kartum. Tako bi se misijon z božjo pomočjo dvignil v duševnem in gmotnem oziru. — Prosim tudi nekaj cerkvenega orodja za našo kapelico, katero hočemo povečati, da bodo imeli dostop v njo tudi otroci, ki tako žele ondi moliti.

Iz Gulu sem seboj privedel tudi nekaj svojih vrlih mladeničev, ki mi pomagajo kot katehisti. A tukaj pogrešamo še ono malo pomožnih sredstev, katere smo imeli, četudi omejeno, v ondotnem misijonu. Ni tu monštrance, ne kadilnice, niti svetilnice za večno luč; za poslednjo služi spodnji del kake strte steklenice ali kozarca. Edina mašna knjiga je popolnoma obrabljena in edini rohet služi za vseh 365 dni v letu.

O kuhinji bolje da niti ne govorim. Neki tukaj mimo idoči protestant se nas je usmilil ter nam poslal steklenico olja, nekaj kilogramov sladkorja, kave in peciva za čaj, in neki protestantovski pastor je radevolje daroval štiri kure — tolik vtis je na nju napravil pogled na to strašno revščino.

Vaša milosrčnost pa nam bo nudila trajno podporo ter prinesla junaškemu očetu Montanari, kateri kljub bolezni, naporom in pomanjkanju vsake vrste ni odnehal delovati za zveličanje duš ubogega rodu Bari, sladko tolažbo.

O delovanju misijonarjev.

Danes, ljubi bralci, vam hočem navesti nekaj zanimivih člankov iz pisem misijonskih sester vrhovni voditeljici Klaverjeve družbe, da se sami prepričate o veliki vnemi ondotnih kristjanov ter obenem spoznate sedanje žalostne razmere v Afriki.

Tako piše sestra Marija Alojzija iz Pella: »Tukaj še gre vse v starem tiru naprej. Naši otroci me pogosto vprašujejo, nam li ona dobra gospa, ki nam je prej pošiljala lepih oblačil, sedaj nič več ne pošlje, ko je v Evropi toliko ubogih sirot. Pri tem pa ljubko pristavijo: »Kaj ne, sestra, ko neha strašna vojska, nas gotovo ne pozabi?«

Sestra Kapistrana poroča iz Kamuli (pokrajina Nila): »Zaradi naše šole smo v velikih skrbeh. Malo stavbo, kjer so se naši otroci zbirali k pouku, so mravlje popolnoma uničile. A zaupamo na božjo previdnost, da nam s pomočjo blagih dobrotnikov pomaga postaviti novo šolsko poslopje iz opeke.«

Sestra Stanislava, Landana (Spodnji Kongo): »Pripravljamo naše male deklice na prvo sv. obhajilo. Otroci so prav pridni, pokorni ter se skrbno varujejo tudi malenkostnih prestopkov, želeč pripraviti svoja nedolžna srca za tem lepši sprejem nebeškega gosta.«

Sestra Terezija, Emavs (Bazuto-dežela): »Zopet se nam je bati hude lakote. Dolgo časa ni bilo kapljice dežja in sedaj nam miši, kobilice in drug mrčes prete uničiti naše pridelke. A najboljše imamo vendar, in to je — mir. Dal Bog, da se naseli skoraj tudi drugod! Naše misijonske naprave med Bazuti razveseljivo napredujejo. Pred kratkim smo imeli 160 prvoobhajancev. Videti bi morali naše male kodroglavce pri mizi Gospodovi! Celo stari Bazuto so bili ganjeni do solz. Koliko spremembo pač povzroči v teh ubogih črncih pogosto sv. obhajilo in kako pridno zajemajo iz tega neusahljivega vira milosti!«

Pisma misijonarjev.

(Došla od 25. februarja do 25. marca 1917.)

O. Biehler, Empandeni, Rodezija, 18. decembra. (»V Plumtreeju so belokožci priredili neko slavnost v prid »Rdečemu križu« ter povabili v ta namen tudi moje črne godce. Toda naše glasbeno orodje je bilo že tako pokvarjeno, da vabila nikakor nisem upal sprejeti. Ker pa je pripravljalni odbor vztrajal v svoji prošnji, sva se z bratom Klopcem lotila dela ter popravila nad trideset inštrumentov. V treh tednih je bilo vse pripravljeno in naši črnci so izvršili svojo nalogo v popolno zadovoljnost poslušalcev, kar je upoštevati, ker nam pripomore do ugleda med domačini ter s podporo vlade vzbuja zanimanje za naše naprave med belim prebivalstvom.— Nekoliko pozneje nas je obiskal šolski nadzornik, kar je v mojih štirih velikih šolah s 500 učenci zahtevalo veliko dela. Vendar, hvala Bogu, vse se je srečno izteklo in nadzornik je svoje poročilo vladi končal s temile besedami: »Da se je v teh šolah dosegel tako popoln uspeh, je trebalo pač izrednega truda in odločnosti. Te šole so krasen vzor nižjih šol na deželi in o. Biehler zasluži naše čestitke.« — Vse to nam bo pomagalo pri našem misijonskem delu.«)

O. Hartmann, Empandeni, 29. decembra. (»Ker si ne morem dopisovati s svojim bratom, bi bil zelo hvaležen, ako bi velerodna gospa grofica po svoji tajnici blagovolili poročati mojemu bratu, da se mu iskreno zahvaljujem za poslani milodar. Tudi ga prosim, naj izroči mojo prisrčno zahvalo vsem blagonaklonjenim dobrotnikom, ki so pripomogli k tako izdatni vsoti. Pozdravljam vse svoje brate in sestre! Bog jih blagoslovi! Priporočam Vaši molitvi naše naprave in zlasti še sebe. Kajti staram se ter sem 10. t. m. nastopil 66. leto. Nad 30 let se nahajam že v Afriki in blizu 28 let tukaj v Empandeni. Včeraj bi padel skoraj s konja.«)

O. Gratl, predstojnik misijona Servitov v Švaci-deželi Mbabane, 26. decembra. (Se zahvaljuje med drugim za redno dopošiljanje našega »Odmeva«, edinega časopisa, ki ga prejemajo iz Evrope.)

O. Manuel Souca, Malanga, Angola, 21. oktobra. (»Radi pomanjkanja osobja naši misijoni v Lundi veliko trpe. Vojska nam je vzela štiri misijonarje, eden pa je nedavno v Malangi umrl. V petih misijonih imamo komaj sedem duhovnikov in pet bratov, tako da se je delo ostalim vsled naporov utrujenim še podvojilo.«)

Sr. Basse, Abeokuta, obrežje Benin. (Poroča o smrti sestre Ane Räber pl. Muri ter jo priporoča v molitev.)

O. Ryan, Pretorija, Južna Afrika, 6. decembra. (»Gotovo se boste veselili poročila, da je cerkev za gobavce nedaleč od Pretorije skoraj končana ter bo v prihodnji torek posvečena in izročena svojemu namenu. Zahvaljujem se Vam prav iz srca za Vašo velikodušno ljubezen do teh nesrečnežev. — Kar traja vojska, je tukaj v navadi, na javnih cestah zbirati prispevke za razne dobrodelne namene. Posrečilo se mi je, dobiti dovoljenje za tako zbirko in včeraj je 84 blagih gospa cel dan prosilo milodarov za uboge gobavce. Nabrale so med večinoma protestantovskim mestnim prebivalstvom okrog 4750 kron. Ljubi Bog je blagoslovil to na videz tako neznatno podjetje. Ni li pravi čudež božje previdnosti, katera mi je v teh žalostnih časih strašne vojske omogočila, dovršiti brez vsakega dolga to lepo cerkev!«)

O. Hunsec, Dakar, Senegambija, 30. januarja. (»Pretekli so komaj trije dnevi, odkar se je naš premil. gospod škof vrnil s svoje božje poti k »Naši ljubi Gospej rešiteljici«, kar dospe Vaše poročilo o velikodušni podpori za popravo kapelice v Dakarju. S svojim nadpastirjem vred smo prepričani, da Vam je ljuba Mati božja navdihnila blago misel, pomagati temu svetišču, ki ga tako očividno blagoslavlja.«)

O. Kerkhoff, Nagalama, Zgornji Nil, 15. novembra. (»Želim Vam srečne božične praznike in milostipolno novo leto. Naj blagoslovi dobrotni Bog Vaše krasne naprave, katere tako vzorno vodite! Upam, da bo leto 1917. v vsem prekašalo 1916. Brezpomembno bi bilo, ozirati se na preteklo leto, ki zame ni bilo bogve kako sijajno. Imel sem pač dokaj težkih skrbi, toda kdo je sedaj brez njih. V duhovnem oziru lahko beležim precej uspehov. Izročite, prosim, mojo srčno zahvalo vsem prijateljem, kateri so mi s svojo darežljivostjo pripomogli vzdržati to leto.«)

Škof Biermans, apostolski vikar, Kampala, Zgornji Nil, 2. januarja. (»Prisrčno se zahvaljujem Vašemu blagorodju za poslano velikodušno darilo in mašne intencije. Bodite uverjeni, da so se ob Božiču opravljale posebne molitve za Vas, Vaše sotrudnice in vse dobrotnike, kar hočemo nadaljevati tudi prihodnje leto. — Imeli smo krasne božične praznike. Ker je bilo lepo vreme, so se verniki celega okrožja v obilnem številu udeležili službe božje. Slovesni polnočnici so prisostvovali samo moški, sv. maši ob četrti uri samo ženske. Ob šestih je bila sv. maša za vse, istotako pontifikalna sv. maša ob pol devetih. Seveda je bila naša cerkev za toliko množico, okrog 4000 oseb, veliko premajhna; približno 2500 vernikov je ta

praznik prejelo sv. obhajilo. Bila je to sladka tolažba v teh težkih časih poskušnje.«)

Sr. Salcman, Gabis, Južnozahodna Afrika, 2. decembra. (Poroča o izgonu iz misijona, plenitvi misijonske postaje in zopetni vrnitvi misijonskega osobja.)

Škof Jarosseau, apostolski vikar, Harar, Gallas-dežele, 23. januarja. (»Z veseljem Vam, gospa grofica, poročam, da nam sirotišnica matere Georgine nudi veliko duhovnega veselja. Otroci, ki se vzgojujejo v tej sveti hiši, so globoko prešinjeni krščanskega duha ter zgled vsem drugim. Upam, da bodo tri večje deklice sledile klicu Gospodovemu in se posvetile redovnemu življenju.«)

O. Védrines, Uganda, 5. januarja. (Poroča o svojih semeniščanih.)

Kratki misijonski dopisi.

Iz Nemške Vzhodne Afrike. Naše upanje, da bo Švicar, misijonar o. Häfliger, O. S. B., prior v misijonu Madibira v Vzhodni Afriki, smel ostati na svojem mestu, se žal ni izpolnilo, temveč je bil glasom pisma, ki ga je pisal neki dobrotnici, od Angležev interniran in odposlan v Indijo. O. Häfliger piše iz Chinde z dne 25. oktobra 1916: »Preteklo je dokaj časa od mojega zadnjega pisma Vašemu blagorodju; zato danes zopet porabim priliko, poročati Vam nekaj novic. Kakor že veste, so 26. julija došle semkaj v Madibiro vojaške čete iz Rodezije. Dne 11. avgusta nato so nas odvedli v Blantyre, Južna Nyassa-dežela. Od tam nas je pot peljala nekaj časa deloma po železnici, deloma po Gambeziju v Chinde ob indijskem morju, kamor smo danes dospeli. Od tukaj bo šlo naprej v Indijo. Natančnega naslova Vam danes še ne morem poslati, ker nam ni znano naše stalno bivališče. Misijonske sestre mislijo poslati v Evropo.

Zdrav sem še, hvala Bogu, precej. Kdaj bom pač zopet predaval v Soloturnu? Snovi za to bi bilo tudi sedaj več ko dovolj. Iz moje drage domovine še vedno nimam nobenih poročil. Čital sem te dni, kako dobro so bili sprejeti angleški ranjenci v Švici. Veselilo bi me, prejeti kakih vesti od ljubih znancev iz Soloturna.«

Zapiski Družbe sv. Petra Klaverja.

Avstro-Ogrska.

Dunaj. Maja meseca se je v raznih cerkvah prestolnega mesta priredilo 24 misijonskih pridig. Od govornikov, ki so svojo besedo posvetili misijonom, naj bodo zlasti omenjeni: kanonik dr. Kraus, msgr. Lauf, oo. jezuiti Gatterer, Hörtnagl, Roller in Fischer, redemptorist o. Hase i. dr.

Trst. 29. aprila v dvorani Vincencijeve družbe dobro obiskana prireditev v prid afrikanskim misijonom. Slavnostni govornik o. Voltas, misijonar najsv. Srca Marijinega.

Gradec. 7. maja. Odborova seja jako delavnega društva za razširjanje misijonske misli ob navzočnosti vseh članov.

Nemčija.

Berolin. 23. maja. Zborovanje pospeševateljev s pozdravom duhovnega voditelja dr. Kubina. Predmet govora: »Binkošti, prvi misijonski praznik«.

Vratislava. 26. aprila. Zborovanje pospeševateljev v samostanski dvorani sv. Hedvige. Govornik preč. g. kaplan Fritsch o predmetu: »Pomočnica svetega misijonarja«.

21. maja. Sprejem odposlanke naše vrhovne voditeljice, gdč. pl. Schumacher, pri premil. knezonadškofu dr. Bertramu.

23. maja. Prva seja novoustanovljenega pomožnega odbora ondotne podružnice. Zborovanje so s svojo navzočnostjo počastili: divizijski župnik, profesor Hofmann kot duhovni-voditelj, predsednica gospa tajna svetnica Körner, voditeljica podružnice Klaverjeve družbe v Vratislavi gdč. Schichowsky, naši zvesti zunanji članici gdč. Meer in Köhler in odposlanka vrhovne voditeljice, gdč. pl. Schumacher. — Ob obilni navzočnosti pospeševateljev predavanje preč. g. profesorja Hofmann in nagovor gdč. pl. Schumacher.

Monakovo. 21. maja. Zborovanje pospeševateljev. Govornik vlč. g. o. Holzapfl, S. V. D., o predmetu: »Marija in misijoni med pogani«.

LISTEK.

Spoved pri rodu Kikuycev.

(Poročilo o. Rault, misijonarja v Zanzibarju [Vzhodna Afrika]).

Pred kratkim sem se pečal s Hipokratovo umetnostjo; potoval sem namreč okrog, deloma, da najdem novih bolnikov, deloma pa, da vidim, koliko so pomagala moja zadnjič izročena zdravila.

Dospevši v veliko vas, mi pridejo nasproti ondotni velikaši, takoimenovani »Acuris«. Pozdravimo se s tem, da pljunemo drug drugemu v roke, kratko rečeno, izkažemo si najizbranejše vljudnosti. Kmalu zvedo vse mamice o mojem prihodu. Od daleč že jih vidim prihajati iz koč;

okrašene so s tremi ali štirimi kozjimi kožami. Svoje otroke vedejo seboj. Med tem, ko me matere po vrsti vprašujejo: »Oče, ali se ti dobro godi?« gledajo me njih malčki z blestečimi očmi, katere se svetijo kakor biseri, vdelani v

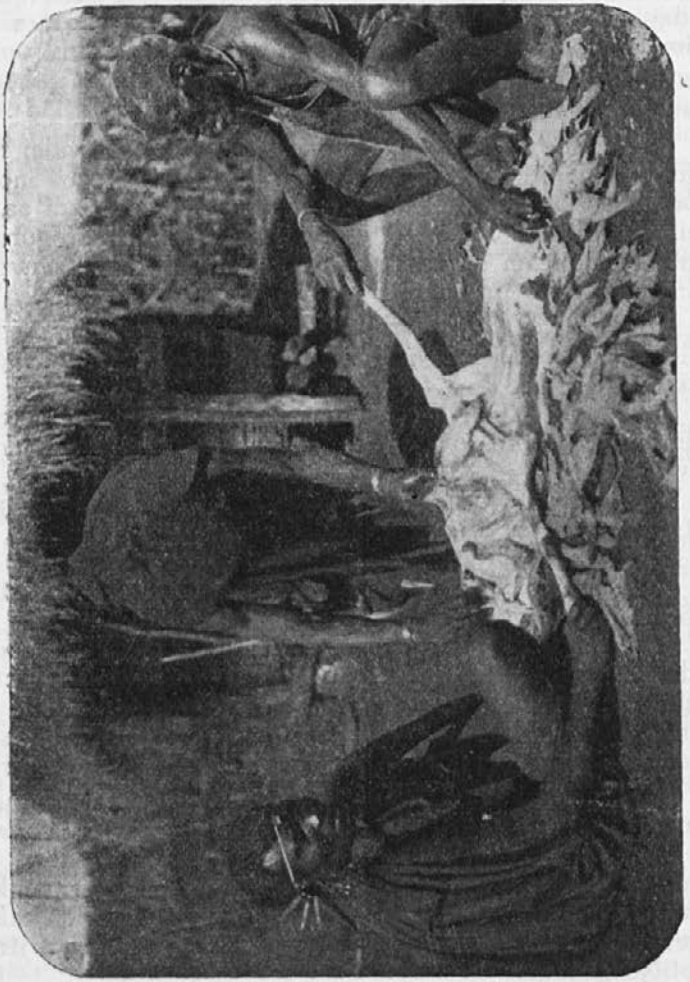

Kikujci razkosavajo žrtvovano kozo.

ebenovino; pogumnejši me celo nagovore, se me dotikajo, hoteč se prepričati, imam li tudi jaz kožo in kosti, kakor oni. In vendar ni prvič, da so me ti zamorčki videli; kajti pred dvema dnevoma sem bil v njihovi vasi, da postrežem nekemu nevarno bolnemu dečku, in danes sem prišel

pogledat, kako mu gre. Spoznal sem zopet enkrat izborno zdravilno sredstvo, katero so mi nekoč takole hvalili: »Če te boli glava, če nimaš teka, ako ne moreš prebavljati, ako te bole udje, vzemi čistilno sredstvo, in celo, ako imaš kurja očesa«, mi je šepetal brez dvoma zli duh v uho, »tedaj ne pozabi tega zdravila; to je najboljši nož, s katerim jih gotovo odstraniš.«

Vsekako je res, da je mali moj bolnik zaužil nekaj gramov magnezije in to mu je rešilo življenje.

Zato se je naselilo veselje v vas in prebivalci niso zamudili, hvaliti moje spretnosti ter peti hvalospevov mojim zdravilom. Le nekega starca tam doli ob cesti, zdi se, ni ganil moj prihod. Kopal je, sklonjen k tlom, z neko gorjačo zemljo. Približam se mu, podava si roke, katere sva prej oslinila, in nato pričneva pogovor.

»Oče, ti si velik čarovnik; prišel si me obiskat in to je lepo od tebe. Nisva li oba čarovnika in moža Ngais (božja)?«

»Seveda. Toda ti, kaj delaš sedaj tu? Kaj pomenja ta luknja tukaj, ki jo grebeš, in čemu rabiš tole bananovo drevo tik sebe?«

»Prijatelja sva, oče, zato sedi semkaj in lahko prisostvuješ obredu, ako hočeš.«

»Kakemu obredu? Ali se gre za žrtvovanje?«

»Včeraj sem žrtvoval kozo, danes ni nobene žrtve. Sedi na tale stolček.«

Pri teh besedah porine pred me neko nizko leseno klado. Žal, da ne sedim bogve kako udobno na nji, kajti svojih nog ne morem zviti kakor kos kavčuka. Toda on se ne zmeni mnogo za moje stališče, ampak grebe dalje. V nekaj trenutkih je luknja gotova in banana vsajena vanjo.

Nekoliko stran priredi drugo kotlino. Namesto cementa mu služi list banane. To zadostuje, da ostane voda v nji. In res je videti, da ne pusti niti kapljice skozi. Za njim leži cel kup vejevja, katero postavi okrog ravnokar dovršenega studenca. Pusti le dve luknji. Vse to izgleda kakor iz zelenja narejena kočica, kateri je na najvišji vrh pritrdil še ptičje gnezdo.

»Né wégg!« zakliče končno čarovnik. Razumem ga, del njegovega opravila je končan. S svojim meketajočim glasom zakliče: »Wangiro! Wangiro! Wangiro! Oka!« Iz koče stopi mlada ženska; na palico oprta se vleče trudno bliže, njeni otroci ji slede. Eden malih se krčevito drži kozje kože, drugi se oklepa njenega hrbta. Tako se bliža

iz vejevja narejeni koči ter vstopi z otroki vanjo. Kamau ji pokaže prostor, kam naj sede. Ona uboga, postavi majhen stolček, katerega je prinesla seboj, blizu vhoda v kočo in sede nanj. Čarovnik se vsede pri drugi odprtini njej nasproti, tako, da je bila kotlina z vodo med njima. Nato vzame neko skrivnostno vrečico, v kateri se nahajajo različne, dobro zamašene steklenice in nekaj — kravjih repov. Vse to sedaj izloži in steklenice odmaši. Kaj neki pomenja oni beli kamen, ki ga vzame najprej v roko? Kamau mi pove, da je to »kamen Ngaiev«, od božje skale, kakršne se nahajajo na gori Kenia. Od tam, tako mi zatrjuje, ga je sam prinesel. No, jaz za svojo osebo bi raje verjel, da je kos apna, ki ga je pobral na našem misijonskem dvorišču. Razentega se nahaja v njegovi čarovniški torbici nekaj praškov, drobno sesekana slama, nekoliko sode in ricinovega olja. Čarovnik vzame od vsakega nekoliko, vrže celo mešanico v kotlino z vodo ter mrmra zraven neke molitvice. Pa zdi se, da je nekaj pozabil, njegovo obnašanje ga izda. Preišče svojo vrečo, obrne jo na levo in desno, naposled najde kos mesa. Ko natančneje pogledam, vidim, da je kozji želodec. Razreže ga na tri dele, od katerih enega vrže k oni mešanici v kotlino, ostalo pa razdeli na manjše kose, katere zveže z nitjo in jih priveže bolnici na prste na nogah; sedaj pride še zunanji okras, ki izpopolni njeno lepoto. Čarovnik prinese pet bananovih listov, katere razreže s svojim »blagoslovljenim« nožem ter jih pritrdi ženi na noge. Dvoje listov ji dene na roke, z enim pa ji pokrije vrat in pleča.

Torej, Kikuyu, pripravljena si za ceremonijo! Nahajaš se v iz vejevja narejeni spovednici pred svojim sodnikom. Izbruhaj mu sedaj svoje napake! To zahteva on od tebe in le pod tem pogojem te hoče ozdraviti, rešiti bolezni, katera ti morda krajša življenje.

Njene pregreške izbruhati! — to je v resnici, kar zahteva malikovalski duhovnik od svoje bolnice.

1. »Wangiro! ti si bolna, a stavim, da zaraditega, ker si strla lonec, ko si ravno v njem mešala »njogo« (domači strup). O pljuni, pljuni, izbruhaj ta grdi greh!«

2. »Wangiro! ti si bolna, a povem ti, da od tega, ker je zlezla kača v tvojo kočo. Pljuni, pljuni, hitro izbruhaj ta novi greh!«

3. »Wangiro! ti si bolna, vendar stavim, da samo zato, ker si na potu v Nairobi v tuji hiši prenočila. Pljuni, pljuni, izpljuni tudi ta greh!«

4. »Wangiro! bolna si, vendar stavim, da samo zaradi tega, ker si onemu obiskovalcu odrekla »chollo« (neko juho) in storž koruze. Pljuni, pljuni, izbruhaj še ta greh!« »Šakal se je tuleč plazil okrog tvoje koče in hijena je dvorišče vaše vasi onesnažila. Pljuni hitro in izpljuni še ta greh; jutri boš prinesla v pokoro in spravni dar eno kozo.«

Uboga, s toliko krivdo obložena žena je svoje grehe izbruhala brez posebne težave; kajti po vsakem vprašanju je čarovnik namočil kozjo taco v ostudno mešanico ter jo nesel Wangiri v usta. Kakor hitro jo je polizala, je bila precej rešena svojih grehov. Kaj ji je treba storiti torej sedaj, ko je spravljena z »Ngaiem«, kakor da gre domov in tam pričakuje ozdravljenja? Še enkrat pomoči čarovnik taco v očiščevalno vodo ter z njo pokropi Wangiro. Njena spoved je končana. Polna veselega upanja se vrne v svojo slamnato kočo, pustivši kinč, s katerim jo je okrasil, pri nogah velikega duhovna Kikuycev. Ta pobere vse skupaj ter zanese v bližnje grmovje, da ga ne pohodi noga navadnega človeka; ista usoda zadene kočo iz vejevja. Čez te posvečene reči še mrmra neki blagoslov in s tem je obred končan.

Opomba uredništva. Kako globok pogled od ene strani v brezdno človeškega gorja in bede ubogih zamorcev, od druge strani pa v vražje delovanje malikovalskih duhovnikov nam nudi zgoraj opisano poročilo!

O ne obrnimo trdosrčno pogleda od te podobe, temveč imejmo sočutje z našimi ubogimi črnimi brati! Molimo zanje, da pride skoraj tudi k njim kraljestvo božje.

Popolni odpustek,

ki ga lahko dobijo udje Družbe sv. Petra Klaverja meseca avgusta:

24. avgusta, na praznik sv. apostola Jerneja.

Pogoji: Vreden prejem zakramentov sv. pokore in presv. Rešnjega Telesa, obisk cerkve, molitev za razširjanje sv. vere in po namenu sv. očeta.

Ponatis člankov iz „Odmeva iz Afrike" ni dovoljen, ponatis misijonskih pisem in poročil le z natančnim podatkom virov.

Izdaja Klaverjeva družba v Solnogradu. Odgovorni urednik: Dr. J. Jerše.
Natisnila Katoliška tiskarna v Ljubljani.

Darovi.

Od dne 1. do 30. aprila 1917.

Za afrikanske misijone: K 1554·11.
Za sv. maše: K 353·04; M. Skwarce nabrala 52 K.
Za stradajoče: K 12·20; T. Renar 2 K.
Za gobavce: K —·20.
Za odkup sužnjev in botrinski darovi: K 2184·—.
Za posinovljenje enega zamorčka: K 750·—.
Za semeniščnike: K 8·—.
Za katehiste: K 18·—.
Za kruh sv. Antona kot prošnja in zahvala: K 589·13; T. Renar 2 K, M. Skwarce 2 K, L. Struc 1 K.
Za Klaverjev vinar: K 64·05.
Za Zvezo otrok za Afriko: K 38·54.
Za mašno zvezo: K 2244·39.
Za misijonsko zvezo: K 147·80.
Za apostolski vikarijat Fort Daufin: K 5·20.
Za popravo mis. hiše č. sestre J. Berhmans: K 517·20.
Za Klaverjevo družbo: K 7·80.
Podporniški prispevki: K 57·50.

Je že tukaj?

Da, naš »Klaverjev koledar za leto 1918.« bo kmalu tukaj. Samoobsebi umevno pričakujemo, da kupi vsak naročnik »Odmeva« najmanj en Klaverjev koledar, saj prijatelj misijonov brez misijonskega berila bi bil podoben hiši brez oken. Svetloba ne more prodreti skozi mrzel zid; ravnotako se ohrani in vzbuja ljubezen in navdušenje do misijonov le z branjem o misijonih.

Zato tem potom vsem cenj. naročnikom vljudno naznanjamo, da bomo tudi letos, kot lansko leto, priložili vsakemu »Odmevu« in »Zamorskemu otroku« en Klaverjev koledar 1918, najbrže oktobrski številki. Kdor je naročen na »Odmev« in »Zamorski otrok« in sam ne rabi dveh koledarjev, gotovo enega pri svojih znancih ali sosedih razpeča, da, mi upamo, da se naši blagi dobrotniki ne bodo zadovoljili samo z enim ali dvema, ampak jih bodo naročili cel tucat ali še več.

Klaverjev koledar 1918 gledé vsebine in slik nikakor ne bo ostajal za lanskim, krasile ga bodo nad vse ganljive in lepe misijonske povestice in slike. Velik bo kot poprej, in stane po pošti 40 vinarjev.

Toliko na znanje vsem ljubim naročnikom. Koledarjev mandelc se že neizrečeno veseli, da bo zopet kmalu prijel za popotno palico in misijonaril po ljubi slovenski domovini v blagor svojih ubogih črnih poganskih bratcev in sestric.

Praznik sv. Petra Klaverja.

(9. septembra.)

Kakor vsako leto, želimo tudi letos praznik sv. Petra Klaverja, našega patrona, v vseh osrednjih hišah, vseh podružnicah in oddajalnicah naše družbe prav slovesno praznovati s cerkvenimi slovesnostmi.

Zato opozarjamo že sedaj naše cenjene naročnike in pospeševatelje na to praznovanje s srčno prošnjo, da se ga ne le sami v obilnem številu udeležijo, temveč tudi med svojimi znanci in prijatelji razvijejo živahno agitacijo, da se to slavje k večji časti velikega apostola zamorcev in k razširjanju naše toliko važne naprave v prid nesrečnim zamorcem, za katere je sv. Peter Klaver žrtvoval svoje življenje, povsod prav sijajno vrši.

Častilcem sv. Petra Klaverja.

Sv. Peter Klaver. Velika podoba, oljnat tisk, oblika 34–46 cm. Izjemna cena 20 vin., s poštnino 30 vin.

Majhne podobice sv. Petra Klaverja.

Primerne za molitvenike. Lepo barvane, komad 4 vinarje, 12 kom. 40 vin. Ista slika nekoliko večja, cena komadu 5 vin., 12 kom. 50 vinarjev.

Podobice sv. Petra Klaverja

v obliki molitvene knjige, črnotisk. Cena komadu 3 vinarje, 12 komadov 30 vinarjev.

Litanije na čast sv. Petra Klaverja

(cerkveno potrjene za osebno rabo). 4 strani v obliki molitvene knjige. S podobo svetnika. 1 komad 5 vin., 12 kom. 50 vinarjev.

Vse navedene stvari se dobe pri

Družbi sv. Petra Klaverja v Ljubljani

Pred škofijo 8, II. nadstropje.

Prošnja.

Cenjena oskrbništva večjih posestev in kmetij, kjer krompir dobro rodi in imajo istega na prodaj, podpisana vljudno prosi, če bi ji hoteli prodati

večjo množino krompirja.

Ceno in kakovost krompirja z vzorcem vred je treba poprej poslati.

Družba sv. Petra Klaverja

Ljubljana, Pred škofijo 8, II.